

๑๖๕

31 พ.ค. 2562

ที่ มท๐๒๐๑.๒/ว ๓๑๕๗

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ศาลากลางจังหวัดตราด	
เลขรับที่	7070
เลขที่รับวันที่	31 พ.ค. 2562
เลขที่	436/
วันที่	31/5/2562
กระทรวงมหาดไทย	
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐	
Mod ๑๗	
ร.พ. - ๕, ๓.๒. ๒๕๖๒	

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย บทความเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ จำนวน ๕ เรื่อง

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยขอความอนุเคราะห์กระทรวงมหาดไทย เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว

กระทรวงมหาดไทย จึงขอความร่วมมือจังหวัดดำเนินการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่างๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๕๐ ต่อไป ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดรายละเอียดสิ่งที่ส่งมาด้วย ได้ที่เว็บไซต์ของกองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย www.gad.moi.go.th เมนูหลัก "งานประจำ" หัวข้อย่อย "หนังสือสั่งการ หนังสือเวียน การปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๕๐"

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

๗/

(นายทรงชนม์ เพ็ญพาส)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองกลาง

โทร ๐ ๒๒๒๑ ๐๘๒๓ (มท. ๕๐๓๐๖)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๑ ๐๘๒๓ (มท. ๕๐๓๑๑)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กองกลาง โทร. ๐ ๒๒๒๑ ๐๘๒๓ มท.๕๐๓๐๖
ที่ มท ๐๒๐๑.๒/ว ๓๑๕๖ วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐
เรียน หัวหน้าหน่วยงานในสังกัด สป.มท. และหัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยขอความอนุเคราะห์กระทรวงมหาดไทย เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย จึงขอความร่วมมือหน่วยงานเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดรายละเอียดเอกสารข้างต้นได้ที่เว็บไซต์กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย www.gad.moi.go.th เมนูหลัก “งานประจำ” หัวข้อย่อย “หนังสือสั่งการ หนังสือเวียน การปฏิบัติตามพร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๕๐”

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

(นายพรพจน์ เพ็ญพาส)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

๒๒ พ.ศ. ๒๕๖๒

๑๕๖๒

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

กระทรวงมหาดไทย
กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
วันที่ ๒๒ พ.ศ. ๒๕๖๒
เลขที่ ๑๓๓๐๓

ที่ นร ๐๑๐๘/ว ๔๔๑๕

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. บทความเรื่อง สขร.ช่วยทีครับ
 ๒. บทความเรื่อง เงินร้อยล้าน ขอตรวจสอบหน่อย
 ๓. บทความเรื่อง เมามาก ก็เค็ดร้อนมาก
 ๔. บทความเรื่อง เปลี่ยนประตูใหม่เถอะ !
 ๕. บทความเรื่อง ท้องถิ่นขอข้อมูลจากธนาคารได้ไหม

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เช่น สรุปย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สรุปข้อร้องเรียนของคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน สรุปข้อหาหรือของคณะกรรมการตอบข้อหาหรือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นต้น

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เอกสารเผยแพร่ดังกล่าวข้างต้น จะเป็นประโยชน์เพื่อนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไป ในกรณีนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเผยแพร่บทความ จำนวน ๕ เรื่อง ทางสื่อต่าง ๆ ของหน่วยงานนี้เพื่อส่งให้ส่วนราชการในการกำกับดูแลต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ผลเป็นประการใดกรุณาแจ้งให้ทราบด้วย
 จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นางประภาศรี บุญวิเศษ)

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๘

บทความ ๒๑/๒๕๖๒

วีระเชษฐ จรรยากุล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

สขร. ช่วยที่ครับ

ถ้าเราได้รับความเดือดร้อนจากการก่อสร้าง ที่นอกจากเสียงดังแล้ว ยังสร้างติดกับเรา ต่อไปจะเดือดร้อนมากขึ้นไหม พอขอรู้เรื่องการขออนุญาตก็ไม่ให้ เรามีโอกาสได้รับข้อมูลข่าวสารนั้นหรือไม่

นายโตมีหนังสือถึงสำนักงานเขตทวีวัฒนา ขอถ่ายเอกสารสำเนาใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร และแบบแปลนการขออนุญาตก่อสร้างอาคารบนพื้นที่โฉนดที่ดินเลขที่ ๑๒๓๔๕ แลว ๆ บรรณราชชนนี เนื่องจากได้รับความเดือดร้อนจากการก่อสร้างในพื้นที่ข้างเคียงกับบ้านของตนเอง ต่อมาสำนักงานเขตทวีวัฒนาได้ให้เฉพาะสำเนาใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร แต่ปฏิเสธการเปิดเผยในส่วนของแบบแปลนการก่อสร้างอาคารด้วย เหตุผลว่า บริษัท สร้างดี มีหนังสือคัดค้านไม่อนุญาตให้เปิดเผย นายโตจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ สำนักงานเขตทวีวัฒนามีหนังสือส่งข้อมูลไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า เนื่องจากนายโตไม่มีส่วนเกี่ยวข้องใด ๆ กับแบบแปลนการก่อสร้าง ประกอบกับบริษัท สร้างดี มีหนังสือคัดค้านการเปิดเผยรายละเอียดแบบแปลนการก่อสร้างอาคาร ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล จึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารใบอนุญาตก่อสร้างอาคารบนพื้นที่โฉนดที่ดินเลขที่ ๑๒๓๔๕ สำนักงานเขตทวีวัฒนาได้เปิดเผยและให้สำเนาใบอนุญาตดังกล่าวแก่นายโตแล้ว จึงไม่มีประเด็นต้องวินิจฉัย ส่วนข้อมูลข่าวสารแบบแปลนการขออนุญาตก่อสร้างอาคารบนพื้นที่โฉนดที่ดินเลขที่ ๑๒๓๔๕ เป็นเอกสารที่ผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคารต้องยื่นประกอบการขอรับอนุญาตต่อเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของเอกชนที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่มิใช่ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ตามมาตรา ๒๔ แต่อย่างใด ประกอบกับการขอข้อมูลข่าวสารของราชการนั้น สองบรรทัดต่อไปนี้ขีดเส้นใต้ ๓ เส้นครับ ผู้ขอไม่จำเป็นต้องมีส่วนได้เสียในเรื่องที่เกี่ยวข้อง ย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดู ขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารได้ และเมื่อนายโตเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนซึ่งเป็นผลกระทบจากการก่อสร้างอาคารตามแบบแปลนดังกล่าวที่อยู่ติดกับบ้านของตนเอง จึงสมควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้ปกป้องส่วนได้เสียของตน และข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐในการพิจารณาอนุญาตให้บุคคลก่อสร้างอาคารตามอำนาจหน้าที่ ข้อมูลข่าวสารนี้จึงเปิดเผยได้ จึงวินิจฉัยให้สำนักงานเขตทวีวัฒนา เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแบบแปลนการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร พร้อมให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องให้นายโต

ขอให้หน่วยงานของรัฐใช้เรื่องนี้เป็นแนวทางในการพิจารณา หากได้รับคำขอข้อมูลข่าวสารแบบนี้ มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปได้ที่ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th (สค ๑๓๗/๒๕๖๒)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

เงินร้อยล้าน ขอตรวจสอบหน่อย

เรื่องนี้ผู้ประกอบการที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ขอข้อมูลข่าวสารเพื่อต้องการตรวจสอบความถูกต้องของกระบวนการพิจารณาจัดจ้างของหน่วยงาน ที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายบริษัท เขาจะขอเอกสารได้ทุกอย่างหรือไม่

นายสาระ หัวหน้าผู้จัดการบริษัท งานดี ได้มีหนังสือถึงมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ขอข้อมูลข่าวสารการจ้างก่อสร้างอาคารเรียนรวมและปฏิบัติการ พร้อมครุภัณฑ์ประกอบอาคาร ๑ หลัง ในวงเงิน ๑๘๗,๗๒๐,๓๕๔ บาท ที่ออกแบบโดยบริษัท งานเร็ว จำนวน ๓ รายการ ได้แก่ ๑) เอกสารราคาค่าออกแบบ ทั้ง ๔ บริษัท ที่เสนอราคา ๒) สัญญาจ้างออกแบบอาคารเรียนรวมและปฏิบัติการระหว่างมหาวิทยาลัย ฯ กับบริษัท งานเร็ว ๓) รายงานการประชุมคณะกรรมการตรวจการจ้าง ที่ระบุข้อความให้ขยายเวลาสัญญา ก่อสร้างให้กับทางหุ้นส่วนของนายสาระเป็นเวลา ๒๗๕ วัน แต่มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารว่า เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) (๓) (๔) และ (๕) นายสาระจึงมีหนังสืออุทธรณ์ ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีหนังสือส่งข้อมูลไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ และรายการที่ ๒ เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) และ (๕) ส่วนรายการที่ ๓ รายงานการประชุมที่ระบุข้อความให้ขยายเวลาสัญญา ก่อสร้างเป็นเวลา ๒๗๕ วัน มหาวิทยาลัย ฯ แจ้งว่าไม่มีเอกสาร จึงไม่มีข้อมูลข่าวสารตามคำขอ หากนายสาระไม่เชื่อก็ใช้สิทธิร้องเรียนตามมาตรา ๑๓ ประกอบมาตรา ๓๓ ได้ คณะกรรมการจึงพิจารณาเฉพาะรายการที่ ๑ และ ๒

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ และ ๒ เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ ไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ที่อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยได้ ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การเปิดเผยจะแสดงให้เห็นความโปร่งใสและตรวจสอบได้ของหน่วยงาน ข้อมูลข่าวสารตามคำขอนี้เปิดเผยได้ โดยอาจใช้ดุลพินิจปกปิดข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลอื่น ซึ่งการเปิดเผยอาจรุกรานสิทธิของบุคคลอื่นโดยไม่สมควร จึงวินิจฉัยให้มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเอกสารรายการที่ ๑ และ ๒ ราคาค่าออกแบบ ทั้ง ๔ บริษัท ที่เสนอราคา และสัญญาจ้างออกแบบอาคารเรียนรวมและปฏิบัติการระหว่างมหาวิทยาลัย ฯ กับบริษัท งานเร็ว พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องตามที่นายสาระมีคำขอ ส่วนรายการที่ ๓ เมื่อเอกสารไม่มีก็ให้ยกอุทธรณ์

เป็นเรื่องจัดซื้อจัดจ้างเท่านั้นเองครับ แต่เมื่อมีวงเงินสูงจึงต้องยิ่งแสดงความโปร่งใสให้มากขึ้นอีก ทุกขั้นตอน มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หาหรือไปได้ครับที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๑๖๐/๒๕๖๒)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

เผามาก ก็เดือดร้อนมาก

ชาวบ้านเขาสงสัยครับว่า มีการเพิ่มพื้นที่ป่าขยะเพิ่มขึ้นจากเดิม บริษัทกำจัดขยะก็มีเพิ่มขึ้น ได้ขออนุญาตหรือไม่ แล้วจะอยู่กันอย่างไร จึงข้อมูลข่าวสารอย่างนี้ครับ

นายนิลมีหนังสือถึงองค์การบริหารส่วนตำบลอุทัย ขอสำเนาเอกสารการอนุญาตประกอบกิจการของบริษัทกำจัดขยะมูลฝอย จำนวน ๒ รายการ คือ ๑) สำเนาเอกสารการขอใบอนุญาตของบริษัท หนึ่ง และบริษัท สอง ๒) สำเนาการออกใบอนุญาตประกอบกิจการของบริษัทกำจัดขยะมูลฝอยของบริษัท หนึ่ง และบริษัท สอง แต่องค์การบริหารส่วนตำบลอุทัย มีหนังสือแจ้งเปิดเผยรายการที่ ๒ คือใบอนุญาตประกอบกิจการของทั้ง ๒ บริษัท แต่ปฏิเสธการเปิดเผยเอกสารประกอบคำร้องขอใบอนุญาตรับกำจัดขยะมูลฝอยด้วยเหตุผลว่าเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๕) คือจะรุกร้าสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร นายนิลจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร องค์การบริหารส่วนตำบลอุทัย มีหนังสือส่งสำเนาข้อมูลข่าวสารไปประกอบการพิจารณาสรุปว่า เดิมมีป่าขยะเพียงบ่อเดียวต่อมาขยายกิจการให้เอกชน ๒ บริษัท คือ บริษัท หนึ่ง และบริษัท สอง จึงมีการแยกป่าขยะออกเป็นสองบ่อและต่อใบอนุญาตให้จนถึงปัจจุบัน โดยเอกสารที่อยู่กับองค์การบริหารส่วนตำบลอุทัย ณ ปัจจุบัน มีเฉพาะเอกสารประกอบคำร้องขอต่อใบอนุญาตประกอบกิจการ ส่วนใบคำร้องขออนุญาต ฯ ในครั้งแรก เอกสารบางส่วนเสียหายเนื่องจากน้ำท่วมเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เมื่อได้รับคำขอเอกสารประกอบคำร้องขอใบอนุญาตรับกำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งถือว่าเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล หากเปิดเผยจะเป็นการรุกร้าสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๕)

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ เอกสารการขอใบอนุญาตของบริษัท หนึ่ง และบริษัท สอง เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ ไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่อาจมีคำสั่งให้เปิดเผยได้ ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เว้นแต่ข้อมูลในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคล ให้ปกปิดไว้ ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ สำเนาใบอนุญาตประกอบกิจการกำจัดขยะมูลฝอยของทั้ง ๒ บริษัท หน่วยงานได้เปิดเผยให้แล้ว ส่วนใบคำร้องขออนุญาตดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยครั้งแรกที่แจ้งว่าถูกน้ำท่วม ก็ไม่ใช้การปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร หากนายนิลไม่เชื่อว่าเอกสารถูกน้ำท่วมจริง ก็ใช้สิทธิร้องเรียนตามมาตรา ๓๓ ประกอบมาตรา ๓๓ ได้ จึงวินิจฉัยให้องค์การบริหารส่วนตำบลอุทัย เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ คือ สำเนาเอกสารการขอใบอนุญาตของบริษัท หนึ่ง และบริษัท สอง พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายนิล โดยให้ปกปิดข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล เช่น บัตรประจำตัวประชาชน ลายมือชื่อ หมายเลขโทรศัพท์ ที่อยู่

หลายท่านที่ได้อ่านเรื่องนี้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่ท่านก็เป็นประชาชนคนหนึ่งเหมือนกัน สามารถใช้สิทธิตามกฎหมายนี้ขอข้อมูลข่าวสารเพื่อดูแลชุมชนของตนเองได้เช่นเดียวกันครับ มีข้อสงสัยการปฏิบัติ หรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้ทำหรือไปได้ครับที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th (ที่ สค ๑๖๔/๒๕๖๒)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

เปลี่ยนประตูปใหม่เถอะ !

เรื่องนี้จะเล่าให้ฟังครับ เป็นเรื่องของเพื่อนบ้านกระทบกระทั่งกันในชีวิตประจำวัน แล้วก็ไปใช้สิทธิ ตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ ทั้งสองฝ่ายมีสิทธิแค่ไหน ไปดูกัน

นายมือหนักมีหนังสือ ๒ ฉบับถึงเทศบาลเมืองอรัญญิก ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการ ดำเนินการเรื่องร้องเรียน เนื่องจากมีผู้ร้องเรียนว่าบ้านของนายมือหนักเปิดประตูเสียงดังในเวลากลางคืน สร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้ร้องเรียน จึงขอข้อมูลข่าวสาร ๒ รายการ คือ ๑) หนังสือร้องเรียนของผู้กล่าวหา พร้อมพยานหลักฐาน ๒) รายงานการพิจารณาและสรุปเรื่องร้องเรียน เทศบาลมีหนังสือตอบว่า หนังสือ ร้องเรียนในรายการที่ ๑ เปิดเผยให้ แต่ปกปิดชื่อและข้อความที่ทำให้ทราบตัวผู้ร้องเรียน และเนื่องจากหนังสือ ร้องเรียนเขียนด้วยลายมือแบบบ้าน ๆ ถ้าได้เห็นก็อาจรู้ได้ว่าเป็นใคร จึงพิมพ์ขึ้นใหม่แทนการถ่ายเอกสาร ส่วนรายการที่ ๒ เปิดเผยให้เฉพาะรายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยปกปิดชื่อและข้อความที่ทำให้ทราบว่าเป็นใคร นายมือหนักจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เทศบาลเมืองอรัญญิก ได้ส่งเอกสารที่ปฏิเสธและชี้แจงเหตุผลสรุปว่า หากเปิดเผยหนังสือร้องเรียนแล้ว อาจเกิดอันตรายต่อชีวิตหรือ ความปลอดภัยของผู้ร้องเรียน หรือรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๔) และ (๕) จึงให้ ปกปิดชื่อหรือข้อความ ส่วนหนังสือร้องเรียนที่เป็นการเขียนด้วยลายมือก็ได้คัดลอกจากต้นฉบับแทนการถ่าย เอกสาร ส่วนรายงานการพิจารณาและสรุปเรื่องร้องเรียน มีข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลอยู่ด้วย จึงเปิดเผยให้ เฉพาะรายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วปกปิดชื่อและข้อความที่ทำให้รู้ตัวคนได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลตามคำขอมี ๒ รายการ คือหนังสือร้องเรียนของศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ และบันทึกข้อความ งานรักษาความสงบ เรื่อง รายงานผลการ ตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีประชาชนได้รับความเดือดร้อน เทศบาลเมืองอรัญญิกชี้แจงว่าได้เปิดเผยหนังสือร้องเรียน ให้ทราบแล้ว โดยคัดลอกจากต้นฉบับแทนการถ่ายเอกสาร และรายงานการพิจารณาและสรุปเรื่องร้องเรียนได้ เปิดเผยแล้วเช่นกัน โดยปกปิดชื่อ นามสกุล และที่อยู่ ซึ่งข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลที่ประชาชนแจ้งข้อมูลการ กระทำที่อาจเป็นความผิดตามกฎหมาย จึงเป็นการร้องเรียนให้เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐตรวจสอบว่ากระทำ ความผิดจริงหรือไม่ การเปิดเผยชื่อผู้ร้องเรียนอาจจะทำให้ต่อไปไม่มีใครกล้าให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ทางราชการ เพราะเกรงว่าจะได้รับอันตราย อาจมีผลพวงให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ ๆ ประกอบกับการร้องเรียน ไม่เป็นการกลั่นแกล้งผู้ถูกร้องเรียน การที่เทศบาลเมืองอรัญญิกเปิดเผยข้อมูลข่าวสารบางส่วน ก็เพียงพอที่นายมือหนัก จะตรวจสอบเรื่องที่ถูกร้องเรียนได้แล้ว จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

มีข้อสังเกตให้ครับว่า นอกจากปกปิดชื่อ นามสกุล ที่อยู่แล้ว การได้เห็นลายมือแล้วรู้ว่าเป็นใคร ก็ต้องใช้วิธีพิมพ์ขึ้นใหม่ครับ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ หรือไปได้นะครับ ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th (ที่ สค ๑๗๓/๒๕๖๒)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

ท้องถิ่นขอข้อมูลจากธนาคารได้ไหม

หน่วยงานของรัฐให้ทุนการศึกษาแก่บุคลากรไปแล้ว แต่อยู่ ๆ ก็ไม่ไปทำงานหายไปพร้อมเงินและผู้ค้ำประกัน ก็เลยไปตามหาหลักฐานที่ธนาคาร ธนาคารจะเปิดเผยข้อมูลให้ได้หรือไม่

นางสาวพอจิตเป็นพนักงานจ้างตามภารกิจ องค์การบริหารส่วนตำบลสูง ได้ทำสัญญากับ องค์การบริหารส่วนตำบลสูง เพื่อรับทุนการศึกษาในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต และได้เบิกจ่ายเงิน ค่าธรรมเนียมการศึกษาไปแล้ว ๓ งวด เป็นเงิน ๙๐,๐๐๐ บาท ต่อมานางสาวพอจิตไม่ไปปฏิบัติงานและขาดงาน ติดต่อกันเกินกว่าเจ็ดวัน หน่วยงานจึงมีคำสั่งไล่ออกจากราชการ และฟ้องดำเนินคดีกับนางสาวพอจิตและนายพอใจ ให้ร่วมกันชดเชยเงินทุนและเบี้ยปรับ ซึ่งศาลปกครองอุบลราชธานีมีคำพิพากษาแล้ว ให้ร่วมกันหรือแทนกันชำระเงิน องค์การบริหารส่วนตำบลสูง จึงมีหนังสือถึงธนาคารกรุงไทย เพื่อขอข้อมูลข่าวสารบัญชีเงินฝากของลูกหนี้ ตามคำพิพากษาของทั้งสองคน เพื่อใช้เป็นหลักฐานบังคับคดีต่อไป แต่ธนาคารกรุงไทยมีหนังสือแจ้งปฏิเสธด้วย เหตุผลว่า เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของลูกค้ำห้ามเปิดเผย เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล ประกอบกับพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติความรับผิดให้พนักงานต้องรับโทษทางอาญาด้วย และธนาคารอาจถูกร้องเรียนหรือฟ้องดำเนินคดีได้ องค์การบริหารส่วนตำบลสูงจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ธนาคารกรุงไทย มีหนังสือส่งเอกสารบัญชีเงินฝากของนางสาวพอจิตและนายพอใจ ไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงเหตุผลการ ปฏิเสธเช่นเดียวกับที่แจ้งองค์การบริหารส่วนตำบลสูงไปแล้ว

ก่อนจะไปถึงตัวข้อมูลข่าวสาร คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีประเด็นต้อง พิจารณาก่อนว่า องค์การบริหารส่วนตำบลสูงเป็นผู้ทรงสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่ ? เห็นว่า ในหมวด ๓ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ผู้ทรงสิทธิหมายถึง เฉพาะปัจเจกชนเท่านั้น ไม่รวมถึงหน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนเข้าถึงได้ โดยสะดวกอยู่แล้ว ประกอบกับเหตุผลการประกาศใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ก็เพื่อเปิดโอกาสให้สิทธิแก่ประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐ และเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิขอข้อมูล ข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐด้วยกัน แต่อาศัยแบบแผนและธรรมเนียมของราชการหรือที่มีข้อกำหนดกำหนด ดังนั้น เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลสูงเป็นหน่วยงานของรัฐ จึงมิใช่ผู้ทรงสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยฯ จึงไม่มีอำนาจรับไว้พิจารณาได้ จึงมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์เรื่องนี้ ไว้พิจารณา และจำหน่ายออกจากสารบบอุทธรณ์

สังเกตนิดหนึ่งครับว่า คำสั่ง หมายถึง ไม่มีสิทธิรับไว้พิจารณา แต่ถ้าเป็น คำวินิจฉัย หมายถึงรับไว้ พิจารณารายละเอียดเอกสาร แล้วมีคำวินิจฉัยให้เปิดเผย หรือไม่ต้องเปิดเผย มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามกฎหมายนี้ หากจะไปได้ครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(คำสั่ง ที่ สค ๙/๒๕๖๒)

“ไม่ได้ข้อมูลที่ขอ บอก สขร. นะครับ”